

Управління державної
служби
Головдержслужби
України у Чернівецькій
області

Сектор з питань
запобігання та
виявлення корупції
апарату Чернівецької
обласної державної
адміністрації

Заповнення декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру

Методичні рекомендації

Чернівці, 2013

Нормативно-правові засади декларування доходів державними службовцями та посадовими особами місцевого самоврядування

Закон України "Про державну службу"

Стаття 13. Фінансовий контроль

Особа, яка претендує на зайняття посади державного службовця, подає за місцем майбутньої служби декларацію про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за минулий рік.

Державний службовець зобов'язаний подавати щороку до 1 квітня за місцем служби декларацію про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за минулий рік.

Декларація про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру подається за минулий рік за формою і в порядку, що встановлені Законом України "Про засади запобігання і протидії корупції".

Закон України "Про службу в органах місцевого самоврядування"

Стаття 3. Посади в органах місцевого самоврядування

Посадами в органах місцевого самоврядування є:

виборні посади, на які особи обираються територіальною громадою;

виборні посади, на які особи обираються або затверджуються відповідною радою;

посади, на які особи призначаються сільським, селищним, міським головою, головою районної, районної у місті, обласної ради на конкурсній основі чи за іншою процедурою, передбаченою законодавством України.

Стаття 13. Фінансовий контроль

Посадові особи місцевого самоврядування щороку до 1 квітня за місцем служби зобов'язані подавати декларацію про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за минулий рік за формою і в порядку, що встановлені Законом України "Про засади запобігання і протидії корупції".

Закон України "Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів"

Стаття 37. Умови реєстрації кандидатів у депутати у багатомандатному виборчому окрузі

1. Відповідна територіальна виборча комісія реєструє кандидатів у депутати в багатомандатному виборчому окрузі по виборах депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласних, районних, міських, у тому числі міст Києва та Севастополя, районних у місті рад, включених до виборчого списку кандидатів у депутати місцевої організації партії, за умови отримання таких документів:

...

7) декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру кожної особи, включеної до виборчого списку кандидатів у депутати від відповідної місцевої організації партії, відповідно до статті 43 цього Закону;

Стаття 38. Умови реєстрації кандидатів у депутати в одномандатному, одномандатному мажоритарному виборчому окрузі

1. Відповідна територіальна виборча комісія реєструє кандидата в депутати, висунутого місцевою організацією партії в одномандатному, одномандатному мажоритарному виборчому окрузі, за умови пред'явлення ним документа, передбаченого частиною другою статті 3 цього Закону, та отримання комісією таких документів:

...

6) декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру кожного кандидата в депутати відповідно до статті 43 цього Закону;

Стаття 39. Умови реєстрації кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови

1. Відповідна територіальна виборча комісія реєструє кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови, висунутого місцевою організацією партії, за умови пред'явлення ним документа, передбаченого частиною другою статті 3 цього Закону, та отримання комісією таких документів:

...

6) декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови відповідно до статті 43 цього Закону;

Стаття 43. Декларування майнового стану, доходів, витрат і зобов'язань фінансового характеру кандидатами у депутати та кандидатами на посаду сільського, селищного, міського голови

1. Декларація про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за рік, що передуює року початку виборчого процесу, подається кандидатом у депутати, кандидатом на посаду сільського,

селищного, міського голови за формою, встановленою Законом України "Про засади запобігання і протидії корупції".

2. Достовірність відомостей, внесених до декларації, зазначеної у частині першій цієї статті, перевіряється за зверненням територіальної виборчої комісії відповідним органом державної податкової служби наступного дня після надходження звернення територіальної виборчої комісії. Про виявлену недостовірність відомостей, внесених до декларації, орган державної податкової служби у цей самий строк повідомляє відповідну територіальну виборчу комісію.

3. Помилки і неточності, виявлені в декларації, не є підставою для відмови в реєстрації чи скасування реєстрації кандидата в депутати, кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови та підлягають виправленню.

Закон України "Про засади запобігання і протидії корупції"

Стаття 12. Фінансовий контроль

1. Особи, зазначені у пункті 1, підпункті "а" пункту 2 частини першої статті 4 цього Закону, зобов'язані щорічно до 1 квітня подавати за місцем роботи (служби) декларацію про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за минулий рік за формою, що додається до цього Закону.

Особи, які не мали можливості подати до 1 квітня за місцем роботи (служби) декларацію про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за минулий рік через перебування у відпустці у зв'язку з вагітністю та пологами або для догляду за дитиною, через тимчасову непрацездатність, перебування за межами України, під вартою, подають таку декларацію за звітний рік до 31 грудня. Особи, які не подали декларацію про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за минулий рік із зазначених причин і звільняються з цього місця роботи, зобов'язані подати таку декларацію до розірвання трудового договору.

2. Відомості, зазначені у декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за минулий рік Президента України, Голови Верховної Ради України, народних депутатів України, Прем'єр-міністра України, членів Кабінету Міністрів України, Голови та суддів Конституційного Суду України, Голови та суддів Верховного Суду України, голів та суддів вищих спеціалізованих судів України, Генерального прокурора України та його заступників, Голови Національного банку України, Голови Рахункової палати, Голови та членів Вищої ради юстиції, членів Центральної виборчої комісії, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Голови та членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, керівників інших органів державної влади та їх заступників, членів колегіальних органів державної влади (комісій, рад), керівників органів місцевого самоврядування та їх заступників, підлягають оприлюдненню протягом 30 днів з дня їх подання шляхом опублікування в офіційних друкованих виданнях відповідних органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

3. У разі відкриття особою, зазначеною в пункті 1 та підпункті "а" пункту 2 частини першої статті 4 цього Закону, валютного рахунка в установі банку-нерезидента вона зобов'язана в десятиденний

строк письмово повідомити про це орган державної податкової служби за місцем проживання із зазначенням номера рахунка і місцезнаходження банку-нерезидента.

4. Порядок зберігання документів і використання відомостей, зазначених у декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру, та відомостей, передбачених частиною третьою цієї статті, затверджується Кабінетом Міністрів України відповідно до вимог, встановлених законом.

5. Особа, яка претендує на зайняття посади, зазначеної в пункті 1 та підпункті "а" пункту 2 частини першої статті 4 цього Закону, до призначення або обрання на відповідну посаду подає в установленому законом порядку декларацію про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за минулий рік за формою, що додається до цього Закону.

Стаття 4. Суб'єкти відповідальності за корупційні правопорушення

1. Суб'єктами відповідальності за корупційні правопорушення є:

1) особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування:

а) Президент України, Голова Верховної Ради України, його Перший заступник та заступник, Прем'єр-міністр України, Перший віце-прем'єр-міністр України, віце-прем'єр-міністри України, міністри, інші керівники центральних органів виконавчої влади, які не входять до складу Кабінету Міністрів України, та їх заступники, Голова Служби безпеки України, Генеральний прокурор України, Голова Національного банку України, Голова Рахункової палати, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, Голова Верховної Ради Автономної Республіки Крим, Голова Ради міністрів Автономної Республіки Крим;

б) народні депутати України, депутати Верховної Ради Автономної Республіки Крим, депутати місцевих рад;

в) державні службовці, посадові особи місцевого самоврядування;

г) військові посадові особи Збройних Сил України та інших утворених відповідно до законів військових формувань;

г) судді Конституційного Суду України, інші професійні судді, Голова, члени, дисциплінарні інспектори Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, службові особи секретаріату цієї Комісії, Голова, заступник Голови, секретарі секцій Вищої ради юстиції, а також інші члени Вищої ради юстиції, народні засідателі і присяжні (під час виконання ними цих функцій);

д) особи рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ, державної кримінально-виконавчої служби, органів та підрозділів цивільного захисту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, податкової міліції;

е) посадові та службові особи органів прокуратури, Служби безпеки України, дипломатичної служби, митної служби, державної податкової служби;

є) члени Центральної виборчої комісії;

ж) посадові та службові особи інших органів державної влади;

2) особи, які для цілей цього Закону прирівнюються до осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування:

а) посадові особи юридичних осіб публічного права, які не зазначені в пункті 1 частини першої цієї статті, але одержують заробітну плату за рахунок державного чи місцевого бюджету;

...

Закон України "Про правила етичної поведінки"

Стаття 17. Декларування майна, доходів, витрат і зобов'язань фінансового характеру

1. Особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, в установленому Законом України "Про засади запобігання і протидії корупції" порядку щороку подають за місцем роботи (служби) декларацію про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру.

Вимоги до заповнення декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру

Загальні вимоги

Декларація заповнюється і подається особами, зазначеними у пункті 1 і підпункті "а" пункту 2 частини першої статті 4, та особами, зазначеними в абзаці першому частини першої статті 11 Закону України "Про засади запобігання і протидії корупції". При цьому особами, зазначеними в абзаці першому частини першої статті 11 цього Закону, відомості щодо витрат (вкладів/внесків) у декларації не зазначаються.

Декларант заповнює декларацію власноручно чорнильною або кульковою ручкою синього або чорного кольору таким чином, що забезпечує вільне читання внесених відомостей.

Відомості щодо реєстраційного номера облікової картки платника податків або серії та номера паспорта громадянина України, що зазначаються у позиціях 1 і 4, та щодо місцезнаходження об'єкта, що зазначаються у позиціях 2 та 23–34, є інформацією з обмеженим доступом і не підлягають оприлюдненню.

У разі відсутності окремих відомостей у відповідному полі ставиться прочерк.

Відомості щодо фінансових сум заокруглюються до гривні.

У полі "перерахованого у гривні" у позиціях 21–22 і полі "у тому числі за кордоном" у позиціях 45–64 зазначаються відомості за офіційним курсом гривні до відповідної іноземної валюти, установленим Національним банком України на день проведення фінансової операції.

Поле "сума витрат (грн) на придбання у власність/оренду чи на інше право користування" у позиціях 23–28, 35–39 і поле "усього" у позиціях 46, 48, 50, 56 та 59 заповнюється, якщо разова витрата (вклад/внесок) по кожній із зазначених позицій у звітному році дорівнює або перевищує 150 тис. гривень.

Постановою Кабінету Міністрів України від 08.02.2012 № 64 "Про виготовлення бланків декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру" встановлено, що бланки декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру виготовляються особами, які відповідно до Закону України "Про засади запобігання і протидії корупції" заповнюють і подають декларації, шляхом роздрукування або копіювання їх на папері формату А4 за формою, наведеною в додатку до зазначеного Закону (включаючи примітку). Бланк складається з 10 сторінок. Зазначені бланки не є бланками документів суворої звітності.

Заповнення окремих розділів декларації

Розділ I. Загальні відомості

п. 1	Зазначаються прізвище, ім'я, по батькові, реєстраційний номер облікової картки платника податків/серія та номер паспорта громадянина України декларанта. У разі, якщо декларантом у звітному році змінено прізвище, ім'я, по батькові, спочатку зазначається нове прізвище, ім'я, по батькові, а у дужках – попереднє прізвище, ім'я, по батькові. Якщо декларант через свої релігійні переконання відмовився від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомив про це відповідний орган державної податкової служби і має про це відмітку у паспорті громадянина України, – у декларації зазначаються серія та номер паспорта громадянина України. Згідно з пунктом 70.17 статті 70 Податкового кодексу України обліковим карткам платників податків були присвоєні номери, що відповідали ідентифікаційним номерам платників податків – фізичних осіб. Таким чином, у цьому пункті фактично зазначається ідентифікаційний код фізичної особи.
п. 2	Зазначаються відомості щодо місця проживання із зазначенням адреси житла на кінець звітного року (тобто на 31 грудня минулого року). У разі якщо назва адміністративно-територіальної одиниці (адреса житла) зазнала у звітному році зміни, що не відображено у паспорті громадянина України – декларанта, – зазначається також назва станом на дату заповнення декларації. Відповідно до статті 3 Закон України "Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні" місце проживання - адміністративно-територіальна одиниця, на території якої особа проживає строком понад шість місяців на рік. Згідно зі статтею 6 Цивільного кодексу України місцем проживання фізичної особи є житловий будинок, квартира, інше приміщення, придатне для проживання в ньому (гуртожиток, готель тощо), у відповідному населеному пункті, в якому фізична особа проживає постійно, переважно або тимчасово. Фізична особа може мати кілька місць проживання. ❶ Практика Оскільки особа може бути зареєстрована в одому місці, а проживати в іншому – у декларації зазначається саме місце проживання (яке може співпадати, а може і не співпадати з місцем реєстрації).
п. 3	Зазначається посада, яку займає або на яку претендує особа, яка подає декларацію.
п. 4	Відповідно до статті 1 Закону України "Про засади запобігання і протидії корупції" члени сім'ї - особи, які перебувають у шлюбі, їхні діти, особи, які перебувають під опікою і піклуванням, інші особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки, у тому числі особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі.

	Якщо член сім'ї декларанта через свої релігійні переконання відмовився від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомив про це відповідний орган державної податкової служби і має про це відмітку у паспорті громадянина України, – у декларації зазначаються серія та номер паспорта громадянина України. ❶ Практика У кожному конкретному випадку декларант сам визначає хто належить до членів сім'ї, оскільки можуть бути такі особи, з якими він спільно проживає, але не пов'язаний спільними правами і обов'язками. Чоловік і жінка можуть бути розведені, але проживати в одному домоволодінні, мати спільні права і обов'язки по вихованню дітей (утриманню майна, купівлі продуктів харчування тощо). Якщо члени сім'ї зареєстровані за однією адресою, а проживають за іншою, вони не заносяться до декларації. Якщо батьки або чоловік (дружина) декларанта знаходяться за кордоном більше 6 місяців рекомендується зазначати їх у декларації. Діти вносяться якщо вони спільно проживають з декларантом. Якщо діти не проживають з декларантом більше 6 місяців вони повинні були б зареєструватися в іншому місці проживання. Законодавець не виділяє у новому законі в окрему категорію неповнолітніх та одружених дітей. Ступінь зв'язку – "мати", "батько", "брат", "сестра", "співмешканець" тощо.
--	--

Розділ II. Відомості про доходи

п. 5	Зазначається загальна сума сукупного доходу, яка відповідає сумі доходів, зазначених у позиціях 6-20, одержаних з усіх джерел в Україні. Зазначаються одержані (нараховані) суми доходів як декларанта, так і членів його сім'ї. ❶ Практика У випадку внесення сум, які не підлягають оподаткуванню (наприклад пенсія) зазначається фактично одержана сума доходу. У випадку зазначення сум, які підлягають оподаткуванню (наприклад заробітна плата) зазначається нарахована сума доходу. Якщо декларант має певні сумніви щодо правильності визначення ним розміру сукупного доходу, йому слід звернутися до джерел виплати відповідних доходів (бухгалтерії, пенсійного фонду, відділу соціального захисту населення за місцем проживання тощо) та одержати точні відомості. Кошти, які були отримані декларантом у звітному році для здійснення витрат під час відрядження (в тому числі за кордон), а також кошти одержані ним у рахунок відшкодування витрат на відрядження (вартість проїзду, проживання у готелі, витрати на харчування) до складу доходів, що відображаються у цьому розділі декларації, не включаються. При визначенні доходів, отриманих в натуральній формі, їх розмір визначається згідно з платіжними відомостями, накладними, іншими обліковими документами таких виплат, а у разі відсутності підтверджуючих документів застосовується їх оцінка за звичайними цінами, але не нижчими за ринкові.
п. 6	Відповідно до статей 1 та 2 Закону України "Про оплату праці" заробітна плата - це винагорода, обчислена, як правило, у грошовому виразі, яку за трудовим договором

	роботодавець виплачує працівникові за виконану ним роботу. Структуру заробітної плати складають основна, додаткова заробітна плата, а також інші заохочувальні та компенсаційні виплати. Від трудових слід відрізняти цивільно-правові договори. Так, наприклад, статтею 901 Цивільного кодексу України визначене поняття договору про надання послуг – це договір за яким одна сторона (виконавець) зобов'язується за завданням другої сторони (замовника) надати послугу, яка споживається в процесі вчинення певної дії або здійснення певної діяльності, а замовник зобов'язується оплатити виконавцеві зазначену послугу, якщо інше не встановлено договором. Таким чином, оплата послуги за цивільно-правовим договором включається до п. 6 декларації. У п. 6 не включаються виплати, зазначені у пп. 7, 8
п. 7	❶ Практика Чинне законодавстві не містить чіткого визначення викладацької діяльності. У Науково-практичному коментарі до Закону України "Про засади запобігання і протидії корупції" за авторством Хавронюка М.І, К.: Атіка, 2011, зазначено, що викладацьку діяльність "можна визначити як діяльність особи як викладача тієї чи іншої навчальної дисципліни в освітньому закладі, що полягає у читанні лекцій, проведенні семінарів, практичних та інших занять, гуртків, секцій тощо, веденні уроків і т. ін. Особу, яка веде викладацьку і виховну роботу, іменують педагогом. Отже, викладацька діяльність - це та частина педагогічної діяльності, яка не охоплює виховну роботу". Згідно зі статтею 1 Закону України "Про наукову і науково-технічну діяльність" наукова діяльність - інтелектуальна творча діяльність, спрямована на одержання і використання нових знань. Основними її формами є фундаментальні та прикладні наукові дослідження. Згідно зі статтею 1 Законом України "Про професійних творчих працівників та творчі спілки" творча діяльність - індивідуальна чи колективна творчість, результатом якої є створення або інтерпретація творів, що мають культурну цінність. Згідно з Ліцензійними умовами провадження господарської діяльності з медичної практики, затвердженої наказом МОЗ від 02.02.2011 № 49, медичною практикою є вид господарської діяльності у сфері охорони здоров'я, який провадиться закладами охорони здоров'я та фізичними особами - підприємцями, які відповідають єдиним кваліфікаційним вимогам, з метою надання видів медичної допомоги, визначених законом, та медичного обслуговування. Поняття «суддівська та інструкторська практика із спорту» в законодавстві не визначені. Згідно з Законом "Про фізичну культуру і спорт" спортивний суддя - фізична особа, які пройшла спеціальну підготовку і отримала відповідну кваліфікаційну категорію та уповноважена забезпечувати дотримання правил спортивних змагань, положень (регламентів) про змагання, а також забезпечувати достовірність зафіксованих результатів.

	Положенням про дитячо-юнацьку спортивну школу, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 05.11.2008 № 993 передбачено, що інструкторі-методист, зокрема, здійснює методичне забезпечення та координацію роботи тренерів-викладачів спортивної школи з відбору учнів, організацію навчально-тренувальної роботи, контроль за комплектуванням спортивних груп, змістом та результатами навчально-тренувальної роботи, організовує роботу з підвищення кваліфікації тренерів-викладачів, проведення відкритих навчально-тренувальних занять; веде статистичний облік та аналіз результатів роботи спортивної школи, відділення, груп, накопичує передовий досвід тренерів-викладачів, бере участь у підготовці статистичного звіту про роботу спортивної школи, а також відповідає за ведення документації з питань проведення методичної роботи; здійснює контроль за проведенням навчально-тренувальних занять, виконанням навчальних програм з видів спорту, навчальних планів та відповідає за складення і додержання розкладу занять. У цій позиції зазначається назва навчального, медичного, спортивного або іншого закладу в якому особа додатково отримала дохід.
п. 8	Національним стандартом № 4 "Оцінка майнових прав інтелектуальної власності" авторська винагорода визначена як плата творцю (винахіднику, автору) за використання об'єкта права інтелектуальної власності, розмір якої визначається договором з урахуванням положень нормативно-правових актів з питань інтелектуальної власності. Іншим доходом від реалізації майнових прав інтелектуальної власності, є, зокрема, роялті – це будь-який платіж, отриманий як винагорода за користування або за надання права на користування будь-яким авторським та суміжним правом на літературні твори, твори мистецтва або науки, включаючи комп'ютерні програми, інші записи на носіях інформації, відео- або аудіокасети, кінематографічні фільми або плівки для радіо- чи телевізійного мовлення, передачі (програми) організацій мовлення, будь-яким патентом, зареєстрованим знаком на товари і послуги чи торгівельною маркою, дизайном, секретним кресленням, моделлю, формулою, процесом, правом на інформацію щодо промислового, комерційного або наукового досвіду (ноу-хау) (Податковий кодекс України, ст. 14).
п. 9	Статтею 30 Закону України "Про акціонерні товариства" дивіденд визначений як частина чистого прибутку акціонерного товариства, що виплачується акціонеру з розрахунку на одну належну йому акцію певного типу та/або класу. За акціями одного типу та класу нараховується однаковий розмір дивідендів. Товариство виплачує дивіденди виключно грошовими коштами. Відповідно до статті 14 Податкового кодексу України процент - дохід, який сплачується (нараховується) позичальником на користь кредитора як плата за використання залучених на визначений або невизначений строк коштів або майна. До процентів включаються: а) платіж за використання коштів або товарів (робіт, послуг), отриманих у кредит, б) платіж за використання коштів, залучених у депозит, в) платіж за придбання товарів у розстрочку, г) платіж за користування майном згідно з договорами фінансового лізингу (оренди) (без урахування частини лізингового платежу, що надається в рахунок компенсації частини вартості об'єкта фінансового лізингу), ґ) винагорода (дохід)

	орендодавця як частина орендного платежу за договором оренди житла з викупом, сплачена фізичною особою платнику податку, на користь якого відступлено право на отримання таких платежів. Проценти нараховуються у вигляді відсотків на основну суму заборгованості чи вартості майна або у вигляді фіксованих сум. У разі якщо залучення коштів здійснюється шляхом продажу облігацій, казначейських зобов'язань чи ощадних (депозитних) сертифікатів, емітованих позичальником, або шляхом врахування векселів та здійснення операцій з придбання цінних паперів із зворотним викупом, сума процентів визначається шляхом нарахування їх на номінал такого цінного паперу, виплати фіксованої премії і виграшу або шляхом визначення різниці між ціною розміщення (продажу) та ціною погашення (зворотного викупу) такого цінного паперу. Платежі за іншими цивільно-правовими договорами незалежно від того, встановлені вони в абсолютних (фіксованих) цінах або у відсотках суми договору або іншої вартісної бази, не є процентами. ❶ Практика У цій позиції зазначаються лише отримані проценти. Вклади (депозити або інші активи) зазначаються в позиціях 45, 51. Якщо депозит розміщено, наприклад, 27 грудня минулого року, рекомендується вирахувати проценти, нараховані за 27-31 грудня і зазначити їх у цій позиції.
п. 10	❶ Практика У цю позицію вносяться усі види матеріальної допомоги, передбачені законодавством, трудовим або колективним договором. Це, зокрема, матеріальна допомога за рахунок благодійних пожертвувань, матеріальна допомога на вирішення соціально-побутових питань, безповоротна позика тощо. Доцільно включати сюди також вартість безоплатно наданих медичних послуг (в т.ч. на лікування або протезування), послуг санаторно-курортного лікування, відпочинку, туризму, а також кошти, отримані на навчання декларанта або членів його сім'ї. Матеріальна допомога на оздоровлення та на вирішення соціально-побутових питань, які виплачуються державним службовцям та посадовим особам місцевого самоврядування, можуть бути включені також у п. 6 або 20, головне, аби вони були відображені у декларації.
п. 11	❶ Практика Зазначається грошовий еквівалент дарунків, призів, виграшів. Вартість зазначається відповідно до чеків або інших документів. Якщо зазначені документи відсутні зазначається вартість не нижча за звичайну ринкову. Дарунки у вигляді творів мистецтва, історичних цінностей, антикваріату включаються на підставі експертної оцінки зазначених предметів.
п. 12	❶ Практика Зазначається розмір одержаної відповідно до Закону України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття" допомоги по безробіттю, у тому числі одноразова її виплата для організації безробітним підприємницької діяльності, допомоги на

	поховання у разі смерті безробітного або особи, яка перебувала на його утриманні.
п. 13	Зазначається загальна сума одержаних аліментів.
п. 14	① Практика Зазначається сума доходу, отримана як спадщина в грошовому еквіваленті згідно з довідками, оціночними документами. Якщо немає оцінки ціна визначається на договірних засадах або не менше за звичайну ринкову ціну. Якщо спадщина відкрита у минулому році, але прийнята та оформлена в поточному, вона декларується у наступному році.
п. 15	Відповідно до статті 28 Закону України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності" страховими виплатами є суми які згідно із статтею 21 цього Закону Фонд соціального страхування від нещасних випадків виплачує застрахованому чи особам, які мають на це право, у разі настання страхового випадку. Зазначені грошові суми складаються із: 1) страхової виплати втраченого заробітку (або відповідної його частини) залежно від ступеня втрати потерпілим професійної працездатності (далі - щомісячна страхова виплата); 2) страхової виплати в установлених випадках одноразової допомоги потерпілому (членам його сім'ї та особам, які перебували на утриманні померлого); 3) страхової виплати пенсії по інвалідності потерпілому; 4) страхової виплати пенсії у зв'язку з втратою годувальника; 5) страхової виплати дитині, яка народилася інвалідом внаслідок травмування на виробництві або професійного захворювання її матері під час вагітності; 6) страхових витрат на медичну та соціальну допомогу. Відповідно до статті 9 Закону України "Про страхування" страхове відшкодування - страхова виплата, яка здійснюється страховиком у межах страхової суми за договорами майнового страхування і страхування відповідальності при настанні страхового випадку. Відповідно до статті 28 Закону України "Про страхування" викупна сума - це сума, яка виплачується страховиком у разі дострокового припинення дії договору страхування життя та розраховується математично на день припинення договору страхування життя залежно від періоду, протягом якого діяв договір страхування життя, згідно з методикою, яка проходить експертизу в Уповноваженому органі, здійснена актуарієм і є невід'ємною частиною правил страхування життя. Відповідно до статті 1 Закону України "Про недержавне пенсійне забезпечення" пенсійна виплата - грошова виплата учасникові недержавного пенсійного забезпечення або його спадкоємцям, що здійснюється за рахунок накопичених у недержавному пенсійному фонді та облікованих на індивідуальному пенсійному рахунку грошових коштів у випадках, передбачених зазначеним Законом.

п. 16	Згідно зі статтею 2 Закону України "Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень рухоме майно - окрема рухома річ, сукупність рухомих речей, гроші, валютні цінності, цінні папери, а також майнові права та обов'язки. Національним стандартом № 1 "Загальні засади оцінки майна і майнових прав", затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 10.09.2003 № 1440 рухоме майно визначене як матеріальні об'єкти, які можуть бути переміщеними без заподіяння їм шкоди. До рухомого майна належить майно у матеріальній формі, яке не є нерухомістю.
п. 17	Згідно зі статтею 43 Господарського кодексу України підприємництво - це самостійна, ініціативна, систематична, на власний ризик господарська діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання (підприємцями) з метою досягнення економічних і соціальних результатів та одержання прибутку. Згідно зі статтею 14 Податкового кодексу України незалежна професійна діяльність - участь фізичної особи у науковій, літературній, артистичній, художній, освітній або викладацькій діяльності, діяльність лікарів, приватних нотаріусів, адвокатів, аудиторів, бухгалтерів, оцінщиків, інженерів чи архітекторів, особи, зайнятої релігійною (місіонерською) діяльністю, іншою подібною діяльністю за умови, що така особа не є працівником або фізичною особою - підприємцем та використовує найману працю не більш як чотирьох фізичних осіб.
п. 18	Згідно зі статтею 3 Закону України "Про цінні папери та фондовий ринок" цінні папери - документи встановленої форми з відповідними реквізитами, що посвідчують грошові або інші майнові права, визначають взаємовідносини особи, яка їх розмістила (видала), і власника, та передбачають виконання зобов'язань згідно з умовами їх розміщення, а також можливість передачі прав, що випливають із цих документів, іншим особам. Цінні папери поділяються на емісійні і неемісійні. До емісійних цінних паперів належать акції, облігації підприємств, облігації місцевих позик, державні облігації України, іпотечні сертифікати, іпотечні облігації, сертифікати фондів операцій з нерухомістю (далі - сертифікати ФОН), інвестиційні сертифікати, казначейські зобов'язання України. (Детальніше про види цінних паперів див. ст. 3 Закону України "Про цінні папери та фондовий ринок"). Згідно з статтею 167 Господарського кодексу України корпоративні права - це права особи, частка якої визначається у статутному фонді (майні) господарської організації, що включають правомочності на участь цієї особи в управлінні господарською організацією, отримання певної частки прибутку (дивідендів) даної організації та активів у разі ліквідації останньої відповідно до закону, а також інші правомочності, передбачені законом та статутними документами. Володіння корпоративними правами не вважається підприємництвом. Законом можуть бути встановлені обмеження певним особам щодо володіння корпоративними правами та/або їх здійснення.

	Згідно зі статтею 2 Закону України "Про акціонерні товариства" корпоративні права - сукупність майнових і немайнових прав акціонера - власника акцій товариства, які впливають з права власності на акції, що включають право на участь в управлінні акціонерним товариством, отримання дивідендів та активів акціонерного товариства у разі його ліквідації відповідно до закону, а також інші права та правомочності, передбачені законом чи статутними документами. Згідно зі статтею 14 Податкового кодексу України корпоративні права - права особи, частка якої визначається у статутному фонді (майні) господарської організації, що включають правомочності на участь цієї особи в управлінні господарською організацією, отримання певної частки прибутку (дивідендів) даної організації та активів у разі ліквідації останньої відповідно до закону, а також інші правомочності, передбачені законом та статутними документами.
п. 19	Відповідно до глави 58 Цивільного кодексу України за договором найму (оренди) наймодавець передає або зобов'язується передати наймачеві майно у користування за плату на певний строк. Предметом договору найму може бути річ, яка визначена індивідуальними ознаками і яка зберігає свій первісний вигляд при неодноразовому використанні (неспоживна річ). Предметом договору найму можуть бути майнові права.
п. 20	❶ Практика У цій позиції зазначаються інші види доходів, не зазначені у позиціях 6-19, наприклад пенсія, стипендія, позики (кредити), соціальна допомога на дітей, допомога на поховання, вартість надання соціальних послуг, субсидії, суми відшкодувань за майнову або моральну шкоду, отримані за рішенням суду, дохід від реалізації великої рогатої худоби, вартість гарантійного ремонту та інші види доходів.
пп. 21 - 22	❶ Практика У цих позиціях зазначаються доходи, одержані або нараховані з джерел за межами України декларантом або членами сім'ї декларанта, зокрема кошти, які надходять через міжнародні системи грошових переказів, таких як, наприклад Western Union. Гроші, перераховані чоловіком (дружиною) декларанта, який перебуває на роботі за кордоном, необхідно зазначати в позиції 22. У полі "перерахованого у гривні" зазначаються відомості за офіційним курсом гривні до відповідної іноземної валюти, установленим Національним банком України на день проведення фінансової операції (нарахування або одержання).

Розділ III Відомості про нерухоме майно

пп. 23-34	У зазначених позиціях відображаються відомості про нерухоме майно та витрати на його придбання, оренду та інше право користування. Причому декларацією передбачене декларування не лише нерухомого майна, яке перебуває у власності декларанта (його членів сім'ї), але будь-якого нерухомого майна "на іншому праві користування". Суми витрат на придбання у власність, оренду чи на інше право користування нерухомого майна зазначаються за минулий рік.
-----------	--

	Поле "сума витрат (грн) на придбання у власність/оренду чи на інше право користування" у позиціях 23–28 заповнюється якщо разова витрата (вклад/внесок) по кожній із зазначених позицій у звітному році дорівнює або перевищує 150 тис. гривень. ❶ Практика Якщо в декларанта у свідоцтві на право власності зазначено, що він має 1/3 частки квартири, то зазначається місцезнаходження такої квартири та її частка. Якщо ця частка може бути визначена в кв. м, то це також зазначається в декларації. Також може зазначатися частка від загальної площі (наприклад ½ від 60 м. кв). Якщо декларанту належить лише частина житлової площі (земельної ділянки тощо), то в декларації враховується лише належна йому частина та частка на неповнолітніх дітей (у матері або батька за згодою сторін). Якщо будинок ще не зданий в експлуатацію, але там проживає сім'я це розглядається як "інше право користування" і такий будинок заноситься до декларації. У цьому разі у декларації можна зазначити "незавершене будівництво". Площа земельних ділянок зазначається на підставі документів (актів) про їх відведення. Площа житлових будинків (квартир) зазначається на підставі інформації, що міститься у правовстановлюючих документах (дані БТІ, свідоцтво про право власності тощо).
--	--

Розділ IV. Відомості про транспортні засоби

пп. 35-44	У зазначених позиціях відображаються відомості про транспортні засоби та витрати на їх придбання, оренду та інше право користування. Причому декларацією передбачене декларування не лише транспортних засобів, яке перебувають у власності декларанта (його членів сім'ї), але і інших транспортних засобів "на іншому праві користування". Суми витрат на придбання у власність, оренду чи на інше право користування транспортних засобів зазначаються за минулий рік. Поле "сума витрат (грн) на придбання у власність/оренду чи на інше право користування" у позиціях 35–39 заповнюється якщо разова витрата (вклад/внесок) по кожній із зазначених позицій у звітному році дорівнює або перевищує 150 тис. гривень. ❶ Практика Зазначаються усі автомобілі, формальним власником яких є декларант, у тому числі ті, які продані за довіреністю на користування і розпорядження автомобілем. Інформацію про автомобілі, власником яких є декларант можна отримати в МРЕВ ДАІ. Якщо документи на право користування автомобілем оформлені як на декларанта, так і на його члена сім'ї, він зазначається або як автомобіль в користуванні декларанта, або як члена сім'ї на розсуд декларанта. Автомобілі, придбані в кредит, підпадають під визначення "інше право користування" (про це є інформація в техпаспорті). Для усіх транспортних засобів необхідно зазначати рік випуску. Потужність у кВт та довжина зазначаються для водних та повітряних транспортних засобів. Відомості про транспортні засоби зазначаються на підставі технічних паспортів. Уточнення щодо характеристик транспортних засобів можна зробити у органах, де вони зареєстровані.
-------------------------	---

Розділ V. Відомості про вклади у банках, цінні папери та інші активи

пп. 45- 53	Відповідно до статті 2 Закону України "Про банки і банківську діяльність" банк - юридична особа, яка на підставі банківської ліцензії має виключне право надавати банківські послуги, відомості про яку внесені до Державного реєстру банків. Відповідно до статті 1 Закону України "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг" фінансова установа - юридична особа, яка відповідно до закону надає одну чи декілька фінансових послуг, а також інші послуги (операції), пов'язані з наданням фінансових послуг, у випадках, прямо визначених законом, та внесена до відповідного реєстру в установленому законом порядку. До фінансових установ належать банки, кредитні спілки, ломбарди, лізингові компанії, довірчі товариства, страхові компанії, установи накопичувального пенсійного забезпечення, інвестиційні фонди і компанії та інші юридичні особи, виключним видом діяльності яких є надання фінансових послуг, а у випадках, прямо визначених законом, - інші послуги (операції), пов'язані з наданням фінансових послуг. Поле "усього" у позиціях 46, 48 та 50 (тобто щодо активів вкладених/придбаних у звітному році) заповнюється, якщо разова витрата (вклад/внесок) по кожній із зазначених позицій у звітному році дорівнює або перевищує 150 тис. гривень. У полі "у тому числі за кордоном" зазначаються відомості за офіційним курсом гривні до відповідної іноземної валюти, установленим Національним банком України на день проведення фінансової операції. ❶ Практика Відомості зазначаються станом на 1 січня року, що настає за звітним. У позиції 45 зазначається загальна сума грошових коштів на рахунках декларанта (ощадних, депозитних, поточних, анонімних тощо). Депозити або інші вклади, які були розміщені у попередні роки, але постійно переоформлювалися зазначаються у цій позиції. При цьому назва банку (фінансової установи), його адреса та види і номери рахунків не зазначаються. Щодо необхідності зазначення у цій позиції вкладів Ощадбанку колишнього СРСР, то єдиної думки з цього приводу немає. Згідно з однією точкою зору ці вклади необхідно зазначати, оскільки за формальними ознаками вони вкладами в банках. Протилежна позиція ґрунтується на тому, що кошти, які були вкладами, перераховані у гривні і мають характер компенсаційних виплат, а тому підлягають декларуванню лише в разі отримання цієї компенсації. У позиції 47 номінальна вартість цінних паперів зазначається з урахуванням здійсненої індексації, про що повідомляє емітент цінного паперу.
------------------	--

Розділ VI. Відомості про фінансові зобов'язання

пп. 54- 64	Згідно зі статтею 6 Закону України "Про страхування" добровільне страхування - це страхування, яке здійснюється на основі договору між страхувальником і страховиком. Загальні умови і порядок здійснення добровільного страхування визначаються правилами страхування, що встановлюються страховиком самостійно відповідно до вимог цього Закону. Конкретні умови страхування визначаються при укладенні договору страхування відповідно до законодавства.
------------------	---

Згідно зі статтею 1 Закону України "Про недержавне пенсійне забезпечення" **недержавний пенсійний фонд** (далі - пенсійний фонд) - юридична особа, створена відповідно до цього Закону, яка має статус неприбуткової організації (непідприємницького товариства), функціонує та провадить діяльність виключно з метою накопичення пенсійних внесків на користь учасників пенсійного фонду з подальшим управлінням пенсійними активами, а також здійснює пенсійні виплати учасникам зазначеного фонду у визначеному цим Законом порядку.

Статтею 2 зазначеного закону встановлено, що **система недержавного пенсійного забезпечення** - це складова частина системи накопичувального пенсійного забезпечення, яка ґрунтується на засадах добровільної участі фізичних та юридичних осіб, крім випадків, передбачених законами, у формуванні пенсійних накопичень з метою отримання учасниками недержавного пенсійного забезпечення додаткових до загальнообов'язкового державного пенсійного страхування пенсійних виплат.

Згідно зі статтею 14 Податкового кодексу України **позика** - грошові кошти, що надаються резидентами, які є фінансовими установами, або нерезидентами, крім нерезидентів, які мають офшорний статус, позичальнику на визначений строк із зобов'язанням їх повернення та сплатою процентів за користування сумою позики.

Згідно зі статтею 1054 Цивільного кодексу України за **кредитним договором** банк або інша фінансова установа (кредитодавець) зобов'язується надати грошові кошти (кредит) позичальникові у розмірі та на умовах, встановлених договором, а позичальник зобов'язується повернути кредит та сплатити проценти.

Поле "усього" у позиціях 56 та 59 (тобто витрати на утримання майна, зазначеного у розділах III-V, а інші, не зазначені у цих розділах, витрати) заповнюється, якщо разова витрата (вклад/внесок) по кожній із зазначених позицій у звітному році дорівнює або перевищує 150 тис. гривень.

У полі "у тому числі за кордоном" зазначаються відомості за офіційним курсом гривні до відповідної іноземної валюти, установленим Національним банком України на день проведення фінансової операції.

❶ Практика

До добровільного страхування відносяться, зокрема, "автоцивілка", "КАСКО", страхування життя та майна.

У позиціях 57, 63 зазначаються також витрати на погашення кредитних продуктів, які надавалися банківськими установами, наприклад "копілка".

У позиціях 58, 64 зазначаються відсотки за користування кредитом.

Позиція 59 заповнюється на при наявності таких витрат. Причому внесенню підлягають витрати (в тому числі, наприклад, за навчання дитини, якщо разова витрата (вклад/внесок) перевищує 150 тис. грн.).

У позиції 62 витрати зазначаються обов'язково (тобто навіть якщо вони менші 150 тис. грн.)

Порядок зберігання декларацій

Порядок зберігання декларацій врегульований Порядком зберігання документів і використання відомостей, зазначених у декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру, та відомостей щодо відкриття валютного рахунка в установі банку-нерезидента, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 11.01.2012 № 16.

Порядком, зокрема, передбачено, що декларації зберігаються у кадрових підрозділах відповідних органів державної влади або органів місцевого самоврядування, юридичних осіб публічного права в особових справах осіб, зобов'язаних їх подавати.

Декларації, подані особами у разі призначення або обрання їх на посади, зазначені в пункті 1 частини першої статті 4 Закону України "Про засади запобігання і протидії корупції", зберігаються у кадрових підрозділах відповідних органів державної влади або органів місцевого самоврядування разом з іншими документами щодо проведення спеціальної перевірки стосовно таких осіб.

Оприлюднення декларацій

Міністерство юстиції України у роз'ясненні від 05.12.2012 "Вимоги щодо декларування майна, доходів, витрат і зобов'язань фінансового характеру та оприлюднення декларацій" зазначило, що законодавцем не визначено джерел фінансування опублікування декларацій, що разом з відсутністю офіційних друкованих видань у деяких державних органах та органах місцевого самоврядування стає перепорою на шляху реалізації статті 12 Закону України "Про засади запобігання і протидії корупції". На думку міністерства до визначення на законодавчому рівні цього питання розміщення відомостей, зазначених у декларації, може бути здійснено на офіційних веб-сайтах відповідних державних органів та органів місцевого самоврядування як альтернатива способу розміщення вказаних відомостей.

Глосарій

Авторська винагорода – плата творцю (винахіднику, автору) за використання об'єкта права інтелектуальної власності, розмір якої визначається договором з урахуванням положень нормативно-правових актів з питань інтелектуальної власності.

Банк - юридична особа, яка на підставі банківської ліцензії має виключне право надавати банківські послуги, відомості про яку внесені до Державного реєстру банків.

Викупна сума – це сума, яка виплачується страховиком у разі дострокового припинення дії договору страхування життя та розраховується математично на день припинення договору страхування життя залежно від періоду, протягом якого діяв договір страхування життя, згідно з методикою, яка проходить експертизу в Уповноваженому органі, здійснена актуарієм і є невід'ємною частиною правил страхування життя.

Дивіденд – частина чистого прибутку акціонерного товариства, що виплачується акціонеру з розрахунку на одну належну йому акцію певного типу та/або класу. За акціями одного типу та класу нараховується однаковий розмір дивідендів. Товариство виплачує дивіденди виключно грошовими коштами.

Добровільне страхування - це страхування, яке здійснюється на основі договору між страхувальником і страховиком. Загальні умови і порядок здійснення добровільного страхування визначаються правилами страхування, що встановлюються страховиком самостійно відповідно до вимог Закону України "Про страхування". Конкретні умови страхування визначаються при укладенні договору страхування відповідно до законодавства.

Заробітна плата - це винагорода, обчислена, як правило, у грошовому виразі, яку за трудовим договором роботодавець виплачує працівникові за виконану ним роботу. Структуру заробітної плати складають основна, додаткова заробітна плата, а також інші заохочувальні та компенсаційні виплати.

Інструкторі-методист (у спорті), здійснює, зокрема, методичне забезпечення та координацію роботи тренерів-викладачів спортивної школи з відбору учнів, організацію навчально-тренувальної роботи, контроль за комплектуванням спортивних груп, змістом та результатами навчально-тренувальної роботи, організовує роботу з підвищення кваліфікації тренерів-викладачів, проведення відкритих навчально-тренувальних занять; веде статистичний облік та аналіз результатів роботи спортивної школи, відділення, груп, накопичує передовий досвід тренерів-викладачів, бере участь у підготовці статистичного звіту про роботу спортивної школи, а також відповідає за ведення документації з питань проведення методичної роботи; здійснює контроль за проведенням навчально-тренувальних занять, виконанням навчальних програм з видів спорту, навчальних планів та відповідає за складення і додержання розкладу занять.

Корпоративні права:

- це права особи, частка якої визначається у статутному фонді (майні) господарської організації, що включають правомочності на участь цієї особи в управлінні господарською організацією, отримання

певної частки прибутку (дивідендів) даної організації та активів у разі ліквідації останньої відповідно до закону, а також інші правомочності, передбачені законом та статутними документами;

- сукупність майнових і немайнових прав акціонера - власника акцій товариства, які впливають з права власності на акції, що включають право на участь в управлінні акціонерним товариством, отримання дивідендів та активів акціонерного товариства у разі його ліквідації відповідно до закону, а також інші права та правомочності, передбачені законом чи статутними документами;

- права особи, частка якої визначається у статутному фонді (майні) господарської організації, що включають правомочності на участь цієї особи в управлінні господарською організацією, отримання певної частки прибутку (дивідендів) даної організації та активів у разі ліквідації останньої відповідно до закону, а також інші правомочності, передбачені законом та статутними документами.

Кредитний договір – договір, за яким банк або інша фінансова установа (кредитодавець) зобов'язується надати грошові кошти (кредит) позичальникові у розмірі та на умовах, встановлених договором, а позичальник зобов'язується повернути кредит та сплатити проценти.

Медичною практикою є вид господарської діяльності у сфері охорони здоров'я, який провадиться закладами охорони здоров'я та фізичними особами - підприємцями, які відповідають єдиним кваліфікаційним вимогам, з метою надання видів медичної допомоги, визначених законом, та медичного обслуговування.

Місце проживання - адміністративно-територіальна одиниця, на території якої особа проживає строком понад шість місяців на рік.

Наукова діяльність - інтелектуальна творча діяльність, спрямована на одержання і використання нових знань. Основними її формами є фундаментальні та прикладні наукові дослідження.

Недержавний пенсійний фонд - юридична особа, створена відповідно до Закону України "Про недержавне пенсійне забезпечення", яка має статус неприбуткової організації (непідприємницького товариства), функціонує та провадить діяльність виключно з метою накопичення пенсійних внесків на користь учасників пенсійного фонду з подальшим управлінням пенсійними активами, а також здійснює пенсійні виплати учасникам зазначеного фонду у визначеному зазначеним Законом порядку.

Незалежна професійна діяльність - участь фізичної особи у науковій, літературній, артистичній, художній, освітній або викладацькій діяльності, діяльність лікарів, приватних нотаріусів, адвокатів, аудиторів, бухгалтерів, оцінщиків, інженерів чи архітекторів, особи, зайнятої релігійною (місіонерською) діяльністю, іншою подібною діяльністю за умови, що така особа не є працівником або фізичною особою - підприємцем та використовує найману працю не більш як чотирьох фізичних осіб.

Пенсійна виплата – грошова виплата учасникові недержавного пенсійного забезпечення або його спадкоємцям, що здійснюється за рахунок накопичених у недержавному пенсійному фонді та облікованих на індивідуальному пенсійному рахунку грошових коштів у випадках, передбачених Законом України "Про недержавне пенсійне забезпечення".

Підприємництво - це самостійна, ініціативна, систематична, на власний ризик господарська діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання (підприємцями) з метою досягнення економічних і соціальних результатів та одержання прибутку.

Позика - грошові кошти, що надаються резидентами, які є фінансовими установами, або нерезидентами, крім нерезидентів, які мають офшорний статус, позичальнику на визначений строк із зобов'язанням їх повернення та сплатою процентів за користування сумою позики.

Процент – дохід, який сплачується (нараховується) позичальником на користь кредитора як плата за використання залучених на визначений або невизначений строк коштів або майна.

Роялті – це будь-який платіж, отриманий як винагорода за користування або за надання права на користування будь-яким авторським та суміжним правом на літературні твори, твори мистецтва або науки, включаючи комп'ютерні програми, інші записи на носіях інформації, відео- або аудіокасети, кінематографічні фільми або плівки для радіо- чи телевізійного мовлення, передачі (програми) організацій мовлення, будь-яким патентом, зареєстрованим знаком на товари і послуги чи торгівельною маркою, дизайном, секретним кресленням, моделлю, формулою, процесом, правом на інформацію щодо промислового, комерційного або наукового досвіду (ноу-хау).

Рухоме майно:

- окрема рухома річ, сукупність рухомих речей, гроші, валютні цінності, цінні папери, а також майнові права та обов'язки;

- як матеріальні об'єкти, які можуть бути переміщеними без заподіяння їм шкоди. До рухомого майна належить майно у матеріальній формі, яке не є нерухомістю.

Система недержавного пенсійного забезпечення - це складова частина системи накопичувального пенсійного забезпечення, яка ґрунтується на засадах добровільної участі фізичних та юридичних осіб, крім випадків, передбачених законами, у формуванні пенсійних накопичень з метою отримання учасниками недержавного пенсійного забезпечення додаткових до загальнообов'язкового державного пенсійного страхування пенсійних виплат.

Спортивний суддя - фізична особа, які пройшла спеціальну підготовку і отримала відповідну кваліфікаційну категорію та уповноважена забезпечувати дотримання правил спортивних змагань, положень (регламентів) про змагання, а також забезпечувати достовірність зафіксованих результатів.

Страхове відшкодування – страхова виплата, яка здійснюється страховиком у межах страхової суми за договорами майнового страхування і страхування відповідальності при настанні страхового випадку.

Страхові виплати – суми які згідно із статтею 21 Закону України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності" Фонд соціального страхування від нещасних випадків виплачує застрахованому чи особам, які мають на це право, у разі настання страхового випадку.

Творча діяльність - індивідуальна чи колективна творчість, результатом якої є створення або інтерпретація творів, що мають культурну цінність.

Фінансова установа - юридична особа, яка відповідно до закону надає одну чи декілька фінансових послуг, а також інші послуги (операції), пов'язані з наданням фінансових послуг, у випадках, прямо визначених законом, та внесена до відповідного реєстру в установленому законом порядку. До фінансових установ належать банки, кредитні спілки, ломбарди, лізингові компанії, довірчі товариства, страхові компанії, установи накопичувального пенсійного забезпечення, інвестиційні фонди і компанії та інші юридичні особи, виключним видом діяльності яких є надання фінансових послуг, а у випадках, прямо визначених законом, - інші послуги (операції), пов'язані з наданням фінансових послуг.

Цінні папери - документи встановленої форми з відповідними реквізитами, що посвідчують грошові або інші майнові права, визначають взаємовідносини особи, яка їх розмістила (видала), і власника, та передбачають виконання зобов'язань згідно з умовами їх розміщення, а також можливість передачі прав, що впливають із цих документів, іншим особам.

Члени сім'ї - особи, які перебувають у шлюбі, їхні діти, особи, які перебувають під опікою і піклуванням, інші особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки, у тому числі особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі.

Примітка: Викладені вище методичні рекомендації не є нормативно-правовим актом, вони мають лише роз'яснювальний, інформаційний характер і не встановлюють жодних правових норм.